

Remissvar till Utkast 2 ERUF Övre Norrland

Namn: Niklas Lindmark

E-post: niklas.lindmark@samforma.se

Organisation: Samforma

Inledning

Samforma ser positivt på den nya texten om civilsamhället under rubriken "Utmaningar och möjligheter för offentlig sektor och idéburen sektor", vi ser dock ingen anledning att civilsamhället och offentlig sektor ska dela rubrik. Vi gillar även de nya skrivningarna om grundläggande kravet kopplat till genomförandet av Agenda 2030, men tycker att civilsamhällets betydelse för genomförandet försummas. Vi noterar också att ideella föreningar är ändrat till civilsamhället under prioriterade aktörer vilket är bra då det inkluderar fler organisationsformer i civilsamhället.

Vi är besvikna på att Region Norrbotten och Region Västerbotten inte tagit någon större hänsyn till Samformas konkreta förbättringsförslag och vi kan heller inte se att något av våra drygt 25 förslag under kapitlet Prioriteringar fått något genomslag. Civilsamhället är överlag inte inkluderat i vare sig styckestexter eller åtgärds punkter. Faktum är att en av de tydligare styckestexterna kopplat till civilsamhällets medverkan i Prioriteringar har tagits bort i Utkast 2, att *civilsamhällets organisationer ofta upptäcker tidigt och tar ansvar för att bidra till att lösa problem och utmaningar innan det finns ett intresse från näringslivet eller offentlig sektor (sid 31 Utkast 1).*

Precis som det framgår i utkastet genererar civilsamhället *attraktivitet, innovationer, utveckling, hållbarhet och uthållig tillväxt i ett brett perspektiv. Den sociala ekonomin främjar också entreprenörskap, lokal utveckling, folkhälsa och sysselsättning.*

Civilsamhället finns även angiven som huvudsaklig målgrupp i samtliga prioriteringar vilket är bra.

Det är därför svårt att förstå varför styckestexter och planerade insatser under kapitlet Prioriteringar, i sammanhang där civilsamhället har stor relevans, nästintill uteslutande

vänder sig till aktörer som driver sin verksamhet i en företagsform. Visst kan civilsamhället utgöras av företag och därmed räkna in sig i det så vanligt förekommande begreppet Företag, men övriga organisationer inom civilsamhället som drivs i andra former bör inte uteslutas av den begreppsanvändningen. Ett företagskriterium bör inte vara den första selekteringen aktörer med idéer och förutsättningar att förverkliga programmålen ska mötas av. Civilsamhället är listad som prioriterad målgrupp i samtliga områden, då behöver också stycketexter och förslag på åtgärder under Prioriteringar inkludera sektorn.

Programmet i dess nuvarande version går emot [Tillväxtverkets skrivning](#) om civilsamhällets betydelsen av att kunna bidra med en mångfald av associationsformer "Det är viktigt att stärka och skapa goda förutsättningar för civilsamhället. Det innebär bland annat att civilsamhällets aktörer ska kunna bidra till en mångfald av både associationsformer och verksamhetsområden...".

Förslag på ändring

1. Inkludera fler aktörer - lägg till "och organisationer"

I kapitlet 2 C *Entreprenörskap - Utveckla färdigheter för smart specialisering och strukturomvandling* har författaren vid fyra tillfällen skrivit "Företag och organisationer". Denna skrivning (i kombination med civilsamhällets text i inledande kapitel och civilsamhällets som en av de huvudsakliga målgrupperna) ger ett mer inkluderande angreppssätt och borde appliceras på merparten av texterna, med prioritering i kapitlet om Forsknings- och innovation, Entreprenörskap samt Klimat (främja övergången till cirkulär ekonomi). Se nedan som enstaka exempel bland många fler:

- *Genom att utveckla ett tillgängligt innovationssystem och stärka företagens och **organisationernas** möjlighet att bedriva hållbart innovations- och forskningsarbete bidrar programmet till skapandet av anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt vilket i sin tur ökar attraktionskraften hos regionens aktörer.*

- *Stödja företagen **och organisationerna** i utvecklandet av förbättrad konsumentinformation för att underlätta för den enskilde konsumenten att göra hållbara och cirkulära val i vardagen.*
- *Stärka innovations- och näringslivsklimatet så att fler företag **och organisationer** med cirkulära affärsmodeller kan växa och erbjuda sina produkter och tjänster för såväl hemmamarknad som export.*
- *Stöd till innovationskluster och företagsnätverk som i första hand gynnar små och medelstora företag och **organisationer***
- *Säkra nyttan av digitaliseringen för invånare, företag, **organisationer** och myndigheter*
- *Direkta insatser till företag och **organisationer***

OSV.

2. Återinför borttagna skrivning

Återinför den borttagna skrivningen om att civilsamhällets *organisationer ofta upptäcker behov tidigt och tar ansvar för att bidra till att lösa problem och utmaningar innan det finns ett intresse från näringslivet eller offentlig sektor.... (sid 31 Utkast 1)*

3. Tydliggör civilsamhällets betydelse för att uppnå de globala hållbarhetsmålen

Det är viktigt att i programtexten förtydligar att ett starkt, engagerat och fungerande civilsamhälle är en viktig förutsättning för att vi ska kunna uppnå Globala målen för hållbar utveckling. Det förtydligandet tillsammans med att inkludera fler aktörer, enligt förslag 1, är en viktig åtgärd för länets uppfyllande av hållbarhetsmålen. Detta redogörs med en rad exempel och förbättringsförslag i vårt tidigare remissvar.